

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 16 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Wołowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Piotr Remian

Protokolant: Kamila Cymerman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 02.11.2017 r. w W.

sprawy z powództwa A. K. (1)

przeciwko małoletniej I. K. (1) reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową E. K.

o obniżenie alimentów

oraz z powództwa wzajemnego małoletniej I. K. (1) reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową E. K.

przeciwko A. K. (1)

o podwyższenie alimentów

I. oddała powództwo o obniżenie alimentów;

II. oddała powództwo wzajemne o podwyższenie alimentów;

III. pozostawia strony przy poniesionych kosztach postępowania;

IV. koszty sądowe w sprawie przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27.04.2015 r. (data wpływu 29.04.2015 r.) powód A. K. (1) wniósł o obniżenie alimentów na rzecz małoletniej I. K. (1) do kwoty po 100 zł miesięcznie. W uzasadnieniu podał, że jego sytuacja materialna uległa drastycznemu pogorszeniu ze względu na konieczność zrezygnowania z pracy zawodowej celem opieki nad ciężko chorym ojcem. Wskazał, iż obecnie ma status osoby bezrobotnej bez prawa do zasiłku.

W odpowiedzi na pozew z dnia 29.07.2016 r. przedstawicielka ustawowa w imieniu małoletniej pozwanej I. K. (1), działając przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie w całości powództwa o obniżenie alimentów. Wniosła również o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazała, iż powód nie jest zmuszony do 24 – godzinnej opieki nad ojcem, ponieważ ma dwoje rodzeństwa, bądź mógłby zatrudnić opiekunkę. Ponadto podała, iż ojciec dziecka ma duże możliwości zarobkowe, gdyż przez wiele lat był zatrudniony jako pracownik budowlany. Wskazała, iż powód z dużym prawdopodobieństwem jest zatrudniony „na czarno”. Zaznaczyła, że wyjechała do pracy za granicę, by móc utrzymać córkę albowiem powód nie chce partycypować w kosztach utrzymania dziecka. Podała, iż miesięczny koszt utrzymania córki wynosi ok. 700 euro. Na rozprawie w dniu 03.11.2016 r. małoletnia I. K. (1) wniosła powództwo wzajemne żądając podwyższenia od pozwanego A. K. (1) alimentów do kwoty po 1.000 zł miesięcznie, w miejsce alimentów w kwotach

po 400 zł miesięcznie, orzeczonych wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 20.12.2007 r. w sprawie sygn. akt XIII RC 1566/07.

Pismem procesowym z dnia 14.12.2016 r. pozwana – powódka wzajemna wniosła o zabezpieczenie powództwa przez zobowiązanie A. K. (1) do uiszczania na rzecz małoletniej I. K. (1) alimentów w kwocie po 1.000 zł miesięcznie, na czas trwania procesu. Wskazała, iż prawdopodobnie A. K. (1) mieszka wraz z konkubiną we W., gdzie pracuje. Ponadto jest właścicielem gospodarstwa rolnego, z którego może czerpać dodatkowy dochód.

Postanowieniem z dnia 29.05.2017 r. oddalono wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w niniejszej sprawie:

Wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu Wydział XIII Cywilny Rodzinny z dnia 20.12.2007 r. w sprawie sygn. akt XIII RC 1566/07 rozwiązano związek małżeński E. K. i A. K. (1) bez orzekania o winie, wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią I. K. (1) powierzono matce, zaś uprawnienia ojca ograniczono do ogólnego wglądu w wychowanie i wykształcenie dziecka i do osobistych z nim kontaktów. Wyrokiem tym również zasądzono od ojca na rzecz córki alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie, poczynając od uprawomocnienia się wyroku, tj. od dnia 25.01.2008 r.

(dowód: akta Sądu Okręgowego we Wrocławiu o sygn. XIII RC 1566/07 – w załączeniu)

W tej dacie E. K. wychowywała 4 – letnią I., zamieszkując w domu swoich rodziców we wsi B.. Od dnia 31.07.2007 r. podjęła pracę w Niemczech jako opiekunka osoby starszej. Zarabiała 650 zł miesięcznie, plus mieszkanie i wyżywienie. Od rodziny podopiecznej otrzymywała kieszonkowe 50 euro miesięcznie. Firma polska ją zatrudniająca opłacała przejazd. Pracowała przez dwa miesiące po których miała jeden miesiąc wolny i wracała do Polski. Podczas jej nieobecności małoletnia pozostawała pod opieką babki K. B.. Dziecko uczęszczało do przedszkola i nie chorowało na żadne przewlekłe schorzenia. Miesięczny koszt utrzymania małoletniej wynosił około 700 zł.

Pozwany A. K. (1) wówczas pracował w Zakładzie (...) z wynagrodzeniem 936 zł brutto miesięcznie. W ciągu tygodnia zamieszkiwał w hotelu robotniczym we W., za który nie płacił. W weekendy zamieszkiwał w domu swojej matki w P..

(dowód: akta Sądu Okręgowego we Wrocławiu o sygn. XIII RC 1566/07 – w załączeniu)

A. K. (1) ukończył 49 rok życia, z zawodu jest elektromonterem. Ma uprawnienia kierownika robót elektrycznych oraz posiada prawo jazdy kat. B. W 2014 r. zamieszkał w Ś. i podjął się opieki nad ojcem J. K., który został zaliczony do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ojciec otrzymywał emeryturę w kwocie 1.735,97 zł oraz zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł miesięcznie. J. K. zmarł 27 września 2016 r.

W okresie od dnia 08.10.2014 r. do dnia 07.05.2015 r. powód – pozwany wzajemny był zarejestrowany w PUP w Ż. - Oddział w L. i otrzymywał zasiłek od dnia 08.10.2014 r. w kwocie 831,10 zł brutto miesięcznie przez pierwsze 90 dni przysługiwania prawa oraz w kwocie 652,60 zł brutto miesięcznie przez okres pozostałych dni. Następnie zarejestrował się w urzędzie jako osoba bezrobotna w okresie od dnia 26.11.2015 r. do dnia 10.01.2016 r. bez prawa do zasiłku i został wykreślony z powodu podjęcia pracy w (...). Ponownie zarejestrował się jako osoba bezrobotna od dnia 30.11.2016 r. do dnia 09.04.2017 r. bez prawa do zasiłku. Od dnia rejestracji nie otrzymał propozycji pracy.

W okresie od stycznia do marca 2016 r. oraz od dnia 01.04.2017 r. do dnia 30.09.2017 r. świadczył pracę na podstawie umowy cywilnoprawnej w Przedsiębiorstwie Produkcyjno Handlowym (...) w B. za wynagrodzeniem 1.981,63 zł brutto (1.483,23 netto) miesięcznie. Aktualnie świadczy pracę we W. i osiąga wynagrodzenie ok. 2.000 zł netto miesięcznie. W skali miesiąca wydatkuje na wyżywienie kwotę w granicach 600 – 700 zł oraz kwotę 400 zł na dojazd do pracy. Wynajmuje mieszkanie za kwotę 500 zł miesięcznie oraz ponosi koszty eksploatacyjne (energia elektryczna, woda) w kwocie 150 zł, zaś za Internet i telefon płaci 100 zł. Choruje na twardzinę ograniczoną, przewlekły alergiczny nieżyt nosa i uszkodzenie kolana lewego i na leki wydatkuje kwotę 100 zł miesięcznie. Jest właścicielem samochodu V. r.pr. 1996. Posiada gospodarstwo rolne o powierzchni 1,42 ha wraz z zabudowaniami, które nie jest uprawiane, ani

dzierżawione. W 2015 r. osiągnął dochód w wysokości 2.949,30 zł, zaś w 2016 r. osiągnął dochód w wysokości 11.337,20 zł. Z małoletnią pozwaną nie utrzymuje kontaktu, ani w żaden sposób jej nie pomaga.

(dowód: przesłuchanie powoda - pozwanego wzajemnie A. K. – protokół k. 73 – 00:07:20 – 00:48:45, protokół k. 200a – 00:28:37 – 00:57:58; zaświadczenie PUP w Ż. - k. 5,6,21; orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k.7; zaświadczenie – k.46,63,161; Decyzja Starosty (...) – k.94; zaświadczenie lekarskie – k.95)

Małoletnia I. K. (2) ukończyła 14 rok życia i uczęszcza do szkoły. Wraz z matką zamieszkuje w Niemczech. Na jej miesięczne koszty utrzymania składają się następujące wydatki: wyżywienie – 240 euro, odzież, obuwie – 100 euro, artykuły higieniczne - 20 euro, kieszonkowe - 45 euro, czas wolny (basen, kino) - 20 euro, potrzeby szkolne - 30 euro, fryzjer - 10 euro, telefon – 10 euro, ubezpieczenie rodzinne - 7 euro, jazda konna 60 euro. W ostatnim okresie matka zakupiła córce gitarę za 650 euro, zaś na lekcję gry na instrumencie przeznaczą 40 euro. Natomiast na zakup aparatu ortodontycznego dla dziecka wydatkowała kwotę 2.500 euro. Pieniądze na ten cel pożyczyła od T. M. w dniu 27.11.2016 r. na okres 5 lat. Co miesiąc małoletnia jeździ na wizytę kontrolną do ortodonta, co łączy się z wydatkiem w granicach 100 – 200 euro.

E. K. ukończyła 47 rok życia, zaś z zawodu jest opiekunką dziecięcą, sekretarką, opiekunką do starszych ludzi. Ma wykształcenie średnie medyczne. Była zatrudniona w przedszkolu św. A. w K. za miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 2.790 euro brutto, 1.468 euro netto. Od maja 2017 roku jest zarejestrowana w urzędzie pracy i otrzymuje zasiłek w kwocie 940 euro miesięcznie. Uczęszcza na kurs języka niemieckiego, który w przyszłości umożliwi jej studiowanie w Niemczech. Musi opłacić bilet kwotą 70 euro miesięcznie. W skali miesiąca płaci za wynajem mieszkania czynsz w kwocie 510 euro, media w kwocie 400 euro, prąd 41 euro, tel. stacjonarny i Internet 47 euro, TV i radio 25 euro. Pożyczyła od T. M. kwotę 1.193 EURO w celu dokonania dopłat do kosztów eksploatacji w dniu 18.03.2017 r. oraz kwotę 500 euro jako pożyczka na urlop do Polski zaciągnięta w dniu 13.07.2017 r. Pożycza też środki finansowe od rodziców K. B. i J. B., którzy są na emeryturze. Jednorazowy przyjazd do Polski kosztuje 125 euro.

Nie ma majątku. A. K. (1) nie płaci alimentów od przeszło dwóch lat.

(dowód: przesłuchanie przedstawicielki ustawowej – protokół k. 73 – 00:48:46 – 01:14:22, protokół k. 200a – 00:57:59 – 01:12:13; umowa najmu mieszkania - k.103; potwierdzenie zapłaty czynszu – k.105-106; umowa pożyczki – k.174; zaświadczenie o wynagrodzeniu – k. 104 ,107,108; umowa pożyczki – k.109-114; rozliczenie kosztów eksploatacyjnych – k.175 - 176; zestawienie operacji na rachunku – k.178- 183; oświadczenie – k.118)

Powiatowy Urząd Pracy w W. dysponował ofertami pracy dla osoby z wykształceniem średnim medycznym i kwalifikacjach opiekunki, za proponowanym wynagrodzeniem w wysokości od 1.850 zł do 4.000 zł brutto miesięcznie.

(dowód: pismo PUP w W. – k. 97,156-157)

Powiatowy Urząd Pracy w Ż. Oddział w L. dysponował ofertą pracy dla elektromontera za wynagrodzeniem 2.000 zł, dla montera elementów drewnianych za wynagrodzeniem 2.800 zł, pracownik produkcji za wynagrodzeniem 1.750 zł, elektryk – monter urządzeń elektroenergetycznych za wynagrodzeniem 2.200 zł, pomocnik murarza za wynagrodzeniem 2.500 zł, pracownik budowlany za wynagrodzeniem 2.000 zł.

(dowód: pismo PUP w Ż. – k. 99,142,159)

W oparciu o ustalony stan faktyczny Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o obniżenie alimentów, jak i powództwo o podwyższenie alimentów podlegały oddaleniu w całości.

Podstawę prawną zgłoszonych powództw stanowi przepis art. 138 k.r.o. Stanowi on, iż w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumie się zmianę usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub zmianę możliwości zarobkowych i majątkowych

zobowiązanego, istotne zwiększenie lub zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Dla stwierdzenia czy nastąpiła zamiana stosunków w rozumieniu tego artykułu należy brać pod uwagę czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały i dotyczą okoliczności zasadniczych i ilościowo znacznych. Przy czym należy porównać stosunki obecne z okolicznościami uprzednio istniejącymi. Nadto w doktrynie ugruntowało się stanowisko, iż aby art. 138 k.r.o. mógł znaleźć zastosowanie nie muszą wystąpić równocześnie zmiany w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego i zmiany w zakresie zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (por. H. Haak, Kodeks rodzinny i opiekuńczy komentarz, obowiązek alimentacyjny, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierowania „Dom Organizatora”, Toruń 1995, s. 140).

Zgodnie z treścią przepisu art. 135 § 1 k.r.o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Przedmiotem ustaleń Sądu w niniejszej sprawie był zatem fakt, czy po orzeczeniu Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 20.12.2007 r. w sprawie sygn. akt XIII RC 1566/07, określającego wysokość świadczeń alimentacyjnych na rzecz I. K. (1) w kwocie po 400 zł miesięcznie nastąpiła istotna zmiana okoliczności usprawiedliwiająca żądanie podwyższenia bądź obniżenia alimentów.

Należy na wstępie zauważyć, iż od wydania orzeczenia przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu w sprawie sygn. akt XIII RC 1566/07 m.in. w przedmiocie konkretyzacji świadczenia alimentacyjnego na rzecz uprawnionej upłynął okres blisko 10 lat. Usprawiedliwione potrzeby uprawnionej wzrosły. Ma to związek nie tylko z upływem czasu, ale również ze zmianami w jej życiu oraz rozwojem psychofizycznym, a zwłaszcza z wyższymi kosztami utrzymania w Niemczech, gdzie aktualnie małaletnia przebywa. Zdaniem Sądu Najwyższego, które Sąd orzekający w pełni podziela, różnica wieku dziecka spowodowana upływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość alimentów, sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb związanych z uczęszczaniem do szkoły, pobieraniem dodatkowych zajęć, co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków na zaspokojenie potrzeb edukacji oraz w zakresie leczenia i zajęć sportowych itp. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 lipca 1965 r., (...) 135/04, niepublikowane). W ocenie Sądu, uwzględniając zasady doświadczenia życiowego, wiek uprawnionej i związaną z tym konieczność zaspokojenia potrzeb edukacyjnych, wyżywienia, ubrania to usprawiedliwione koszty utrzymania uprawnionej można ustalić na kwotę ok. 800 euro w skali miesiąca, tak jak podała jej matka w trakcie przesłuchania.

Natomiast możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego A. K. (1) nie zmieniły się w taki sposób, żeby był w jest w stanie płacić alimenty w kwocie powyżej 400 zł miesięcznie. Pozwany w dacie wydania wyroku rozwodowego pracował za wynagrodzeniem 936 zł brutto miesięcznie, a zatem w granicach najniższego wynagrodzenia. W ciągu tygodnia zamieszkiwał w hotelu robotniczym we W., za który nie płacił. Był zarejestrowany w urzędzie pracy w okresach: 08.10.2014 r. - 07.05.2015 r., 26.11.2015 r. - 10.01.2016 r., 30.11.2016 r. - 09.04.2017 r. W okresie od stycznia do marca 2016 r. oraz od dnia 01.04.2017 r. do dnia 30.09.2017 r. świadczył pracą w Przedsiębiorstwie Produkcyjno Handlowym (...) w B. za wynagrodzeniem 1.981,63 zł brutto (1.483,23 netto) miesięcznie. Aktualnie świadczy pracę we W. i osiąga wynagrodzenie ok. 2.000 zł netto miesięcznie. W skali miesiąca wydatkuje na zaspokojenie swych potrzeb kwotę 1.900 zł.

Sąd stwierdza, iż górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.o.), choćby nawet nie zostały w tych granicach pokryte wszystkie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje na to, iż matka uprawnionej do alimentów ma możliwość uczestniczenia w finansowym pokrywaniu kosztów utrzymania uprawnionej.

Wobec powyższego orzeczono w punktach I – II sentencji wyroku.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego oraz zasad doświadczenia życiowego. Ustalając stan faktyczny Sąd dał wiarę zeznaniom stron. Sąd oparł się także na dokumentach urzędowych załączonych do akt sprawy oraz na przedstawionych mu dokumentach prywatnych. Dowodom w postaci dokumentów urzędowych Sąd dał wiarę co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone

(art. 244 k.p.c.), zaś dokumentom prywatnym wyłącznie co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.). Materiał dowodowy obejmujący złożone do akt dokumenty należało uznać za w pełni wiarygodny i dający pełną możliwość czynienia na jego podstawie ustaleń faktycznych. Prawdziwość dokumentów, z których przeprowadzono dowód, nie nasuwała zastrzeżeń i nie była kwestionowana przez strony. W ocenie Sądu te dokumenty stanowiły wiarygodne źródło zawartych w nich informacji.

Orzeczenie o kosztach procesu, zawarte w punkcie III sentencji wyroku, zostało oparte na treści art. 100 k.c., stanowiącym, iż w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Orzeczenie zawarte w punkcie IV wyroku znajduje swoje uzasadnienie w art.113 ust. 1 Ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz.1398 z p.z.).
